

Zašto je u Bregalnici nestalo riba

Od oslobođenja do danas često susrećemo, kako u ribarskim časopisima tako i u dnevnoj štampi, napise o uništavanju našeg ribljeg bogatstva, a osobito o industrijskom zagađivanju naših ribolovnih voda, ali o uništavanju riba na reci Bregalnici još nije bilo reči.

Počev od ušća Zletovske reke nizvodno, Bregalnica danas predstavlja sterilnu reku u kojoj je već od pre nekoliko godina onemogućen život riba blagodareći zagađenoj vodi, koja iz ispirališta olovnih rudnika u Probi-Štipu, Zletovskom rekom ulazi u Bregalnicu. Istorija olovnih rudnika u Zletovu nije sasvim mlada. Njihovu su rudu pre rata eksploitali Englezi, Francuzi, a za vreme Drugog svetskog rata Nemci. Ispiranje rude i u to vreme vršeno je vodom Zletovske reke, ali do trovanja riba u Bregalnici uopšte nije dolazilo. Objašnjenje toga nalazimo u činjenici, da se tada vodilo računa o posledicama direktnog ispuštanja zagađene vode u Zletovsku reku, a preko ove u Bregalnicu. Oni su problem rešili na taj način, što su zagađenu vodu ispuštali u velike zemljane bazene u koje je vršena sedimentacija mehaničkih nečistoća olovne rude i na taj način prelivanjem voda je isticala u Zletovsku reku, a time su loše posledice svedene na minimum.

Bregalnicu je do rata nastanjivalo više vrsta riba iz familije Cyprinidae (podust, mrena, šaran i klen) a nizvodno od Štipa i som. Izobilje riba u Bregalnici doprinelo je angažovanju velikog broja zanatlija i drugih radnika iz Štipa kao poluprofesionalnih ribara, kojih su lovine često dostizale nekoliko stotina kilograma, a koje su redovno prodavane na štipskoj pijaci. U isto vreme, broj ribolovaca sportista je sve više rastao, tako da je sportsko ribolovno društvo »Bregalnica« obuhvatilo okolo 100 redovnih članova. Ali, žalost danas u Štipu sreski i Gradski narodni od-

bor nemaju kome izdati dozvole za ribolov zbog toga, što nema više zainteresovanih ribara i ribolovaca.

Tokom 1950 i 1951 godine Ministarstvo poljoprivrede NR Makedonije u nekoliko navrata je intervenisalo kod Direkcije rudnika u Zletovu, pozivajući se na čl. 16 zakona o ribarstvu NR Makedonije, da ona mora preduzeti mere prečišćavanja zagađene vode i izgraditi bazene za sedimentaciju. Ali pomenuta direkcija i odgovorni ljudi u njoj izgleda uopšte ne žele, da se problem reši zadovoljavajuće za obe zainteresovane strane t. j. da se olovna ruda i dalje ispiri na istom mestu, a da se zagađene vode pročišćuju pre njihovog ispuštanja u ribolovne vode. Sreski i Gradski narodni odbor u Štipu nekoliko su puta već pokretali pitanje zagađivanja Bregalnice. Njih je to teško pogodilo ne samo gubitkom riba, već i sve češćim ugiбанjem stoke usled vodopoja na Bregalnici.

Danas, kada su sve postojeće ribarske organizacije u NR Makedoniji angažovane na omasovljenju ribarskog sporta, formiranju novih sportskih ribolovnih društava, poribljavanju visinskih voda i uopšte unapređenju ribarstva, još uvek postoje lica i preduzeća koja štiteći jedino sopstvene interese uništavaju jedno tako važno narodno dobro — ribe naših reka. Neodložni zadatak pred Glavnom upravom za poljoprivredu NR Makedonije — službe za ribarstvo je, da gornji problem reši što prije. Još jedan pokušaj, da se pitanje reši sporazumno, možda ne će biti suvišan. Ali svi su izgledi, da će to pitanje morati da se reši sudskim putem, jer kad bi postojala dobra volja za pozitivnim rešenjem kod Direkcije rudnika, ovo bi pitanje bilo već davno rešeno.

Ing. N. Petrovski.

Ribarski riječnik

God. 1950. štampan je prijevod poznatog djela W. Schäperclausa o uzgoju riba pod naslovom »Gajenje riba u ribnjacima«. Prevodilac Ing. Jovan Mitrović smatrao je potrebnim, da kao »Reč prevodioca« na čelu knjige istakne nekoliko misli, između kojih ovdje navodimo u cijelosti njegovu posljednju rečenicu:

»Prevodeći ovu čisto stručnu knjigu naišao sam na teškoće koje su sigurno ostavile traga u prevodu. Naša ribarska terminologija još nije izgrađena, tako da za mnoge pojmove koji u drugim jezicima imaju precizno značenje, nisam mogao da nađem u našem jeziku potpuno odgovarajući izraz. Zato se nadam da će baš ovo dati povoda našim ribarskim stručnjacima da se potrudu,

da se za ribarske stručne pojmove nađu naši izrazi».

Sjećam se diskusije o raznim stručnim izrazima, koju sam u vrijeme izrade ovog prijevoda vodio u Beogradu u tadanjoj Glavnoj upravi za ribarstvo NRS sa prevodiocem kao i sa Prof. M. Ristićem, koji je s jezične strane obrađivao rukopise tadanjeg Odbora za ribarske edicije. U toj diskusiji su također došle do izražaja velike i mnogobrojne smetnje u pogledu terminologije, na koje nailazi kako prevodilac tako i pisac originalnih radova iz ribarstva kod nas. Svakako je tim veća zasluga Ing. J. Mitrovića da je ipak dao prijevod i to veoma dobar prijevod djela W. Schäperclausa.